

Tilsynsnotat- Pædagogisk tilsyn Rødovre kommune 2021-2023

Pædagogisk tilsyn i: Børneinstitutionen Egegården

Pædagogisk tilsynsførende: Ida Lund-Andersen

Tilsynet er aftalt med: Tilsynet var uanmeldt

Hvert andet år gennemføres der planlagt pædagogisk tilsyn i alle Rødovre kommunes dagtilbud: offentlige, selvejende og private.

Tilsynet skal både kontrollere, at dagtilbudsloven bliver overholdt og sikre, at den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddet udvikles med det formål at sikre børnene et godt børneliv med trivsel, udvikling, læring og dannelse som hovedformål. Tilsynet hviler på forskningen omkring den styrkede pædagogiske læreplan, med afsæt i kvalitetsparametre, som er udarbejdet af Danmarks nationale evalueringsinstitut. Tilsynet afspejler pædagogisk kvalitet med udgangspunkt i kvalitetsforståelse af struktur- proces- og resultat.

For den kommunale dagpleje gælder, at der hvert andet år i to af kommunens tre legestuer samt i to til tre private hjem føres tilsyn af de pædagogiske konsulenter. Disse tilsyn sammenfattes i én tilsynsrapport. Derudover er der tilsynsførende pædagoger ansat i dagplejen, der fører løbende tilsyn med den pædagogiske kvalitet.

Omkring halvdelen af alle tilsyn gennemføres som uanmeldte tilsyn for at tilgodese uvildighedsaspektet i videst mulig omfang. Desuden gennemføres uanmeldte tilsyn ved stikprøver i forbindelse med henvendelser, der giver anledning til opfølgning. Dette gælder alle dagtilbudstyper i Rødovre kommune. Uanmeldte tilsyn gennemføres som udgangspunkt med afsæt i tilsynsskabelonen, dog kan der være særlige opmærksomhedspunkter, der noteres i afsnittet om kontekstafklaring.

De planlagte tilsyn gennemføres i form af observation samt forudgående interviews med udvalgte medarbejdere. Ved de uanmeldte tilsyn gennemføres medarbejderinterview efter observationen. I begge former for tilsyn inddrages forældrerepræsentanter, som supplerer billedet af dagtilbuddets pædagogiske praksis med deres syn og oplevelser.

I tilsynsmaterialet inddrages der sprogvurderingsdata samt data vedrørende fordelingen mellem pædagoger og pædagogiske medhjælpere i dagtilbuddet. Data udgør en del af baggrundsmaterialet for tilsynet, der indgår i drøftelser og i den samlede vurdering af dagtilbuddets kvalitet.

Der udarbejdes en rapport på baggrund af den gennemførte observation, interview og samtaler, som danner udgangspunkt for et efterfølgende handleplansmøde med dagtilbuddets ledelse. Når handleplanen er udarbejdet, er tilsynet afsluttet og rapporten offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Rapporten starter med en kort præsentation af en overordnet ramme for tilsyn, baggrundsoplysninger vedrørende nærværende tilsyn og en samlet konklusion. Konklusionen er et sammendrag af opmærksomhedspunkterne fra tilsynets temaer.

I konklusionen benyttes tre niveauer i kategoriseringen af dagtilbuddets pædagogiske praksis.

- Generel indsats: Kontinuerligt arbejde med udvikling af kvalitet.
- Fokuseret indsats: Enkelte forhold fordrer en fokuseret indsats.
- Særlig indsats: Flere forhold fordrer en fokuseret indsats, der også følges op med nyt tilsyn, inden for seks måneder.

Tilsynet føres over følgende fire temaer:

- Pædagogik, børneperspektiv, børnesyn og sammenhæng til dagtilbuddets pædagogiske læreplan
- Trivsel, samspil og kommunikation
- Lærings- og børnemiljøer
- Dokumentation, refleksions- og evalueringskultur

Rapporten er bygget op af delkonklusioner og eksempler fra tilsynet, der tilsammen har dannet grundlag for den samlede tilsynskonklusion.

Kontekstafklaring:

Tilsynet var uanmeldt og blev foretaget fredag den 31. marts 2023 kl. 9.00 til 12.15. Interview med medarbejdere foregik den 26. april 2023.

Datagrundlag:

I Børnehuset Egegården blev fem treårige børn sprogvurderet i 2021. Fordelingen af medarbejdere i april 2022 var: 70 % pædagoger og 30 % medhjælpere.

Konklusion på den pædagogiske praksis:

Forord:

Egegården ligger i midten af Rødovre og indeholder tre børnehavestuer og en vuggestuestue, legepladsen ligger op til Damhusengen. I Egegårdens læreplanen står der: "Hos os skal alle børn opleve at føle sig set og hørt". På dagen for tilsynet ses glade børn, og det opleves, at børnene bliver set og hørt. Der er en god stemning, og nærværende voksne, som er opmærksomme på børnene og deres behov. Der ses gode

eksempler på, at de voksne spejler børnene og søger at forstå, hvad børnene udtrykker og vil. På dagen for tilsynet ses mange gode indendørs- og udendørslege og aktiviteter, der både er initieret af børn og voksen. De voksne er gode til at understøtte og hjælpe legene videre, samt til at oversætte situationer, der opstår børnene imellem. Det skal bemærkes, at legen kan blive understøttet i endnu højere grad, hvis det fysiske læringsmiljø fremstår mere overskueligt og tydeligt.

Den sproglige opmærksomhed og kommunikationen i mellem børn og voksne er på dagen for tilsynet altovervejende god. Der ses understøttende og ligeværdige samtaler, som styrker børnenes sprog, selvværd og selvforståelse. Men der ses også enkelte eksempler på kommunikation, der er mindre ligeværdige, hvor de voksne taler mere til børnene, snarere end med børnene ved frokosten og i overgange i garderoben.

Der er på tilsynsdagen en god brug af uderummet. På legepladsen ses der børn og voksne hele formiddagen. Dette betyder at børn og voksne fordeler sig over hele dagtilbuddets matrikel og at børnene leger i mange mindre grupper, understøttet af voksne tæt på.

Generel indsats:

Den ligeværdige kommunikation som ses flere steder i dagtilbuddet imellem børn og voksne, og som understøtter udviklingen af børnenes selvværdsfølelse anbefales det at fastholde og videreudvikle. Ligesom det anbefales, at de voksne fortsætter deres arbejde med at lytte til børnene og prøve at forstå deres handlinger, og oversætte børnenes intentioner over for børnene selv og de andre børn.

Ligeledes anbefales det at fortsætte med det fokus, der er på at følge børnene og ikke afbryde børnenes gode lege og de venskaber, der kan opstå på tværs af stuerne.

Det anbefales at fastholde og videreudvikle den relevante inddragelse af børnenes perspektiver både i evalueringskulturen og i den daglige udviklingen af børnenes læringsmiljøer.

Der ses mange gode både vokseninitierede aktiviteter og børneinitierede lege, hvor børnene bliver understøttet pædagogisk, dér hvor de befinder sig i deres udvikling. Det anbefales at fastholde dette arbejde i hele huset.

Det anbefales at holde fast i udelivet og brugen af legepladsen, så børnene har mere plads og leger i mindre og overskuelige grupper, som det også ses på tilsynsdagen. Den måde de voksne placerer sig, anbefales det også at holde fast i og udvikle videre på.

Arbejdet med at inddrage børnenes perspektiver i refleksions- og evalueringskulturen anbefales det at fastholde og videreudvikle. Det anbefales at bruge LTU-analysen i endnu højere grad, og eventuelt se på mulighederne for at samarbejde med et andet dagtilbud i forhold til processtyrerens opgave.

Fokuseret indsats:

Formen for afholdelse af frokost bør genovervejes, så læringsmiljøet i højere grad fremmer børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Man bør gøre ventetiden kortere, så børnene ikke behøver vente på at alle madpakker og vanddunke er blevet delt ud. Desuden bør der arbejdes på ikke at have så mange regler ved frokosten, så det undgås at børnene ledes til at kontrollere og angive hinanden. Der bør desuden arbejdes på at skabe ligeværdige dialoger med åbne spørgsmål og sproglig understøttelse omkring bordene.

Der bør ligeledes ses på overgangene i garderoberne, så situationen i garderoben fremstår mindre kaotiske og dermed kan give mere ro og fordybelse i det læringsmiljø, som garderoben også er. Det ses, at der er blevet arbejdet med voksenplaceringen, men Egegården kan med fordel se på, hvordan voksenplaceringen kan blive bedre i garderoben og på hvordan, der kan være færre børn og voksne i garderoben ad gangen. Det anbefales også at sætte tid af til overgangene i garderoberne, så der er tid til at voksne og børn taler sammen om på- og afklædning i stedet for at kommunikationen kun går en vej fra voksen til barn.

Der bør fokuseres på at rydde op i hele huset, så stuerne fremstår mere overskuelige, og så de fysiske og æstetiske læringsmiljøer er tydeligere for børnene, og dermed understøtter dem i deres lege og dagligdag.

Særlig indsats:

Intet at bemærke

Pædagogik, børneperspektiv, børnesyn og sammenhæng til dagtilbuddets pædagogiske læreplan

Vi ser efter:

Hvordan den oplevede pædagogik ved tilsynet har sammenhæng til den pædagogiske læreplan. Der ses endvidere efter, hvordan barnets væsen har værdi i sig selv. Hvordan børnene støttes og værdsættes. Hvordan børnenes initiativer understøttes, og hvilken ramme der sættes for, at børnene støttes i deres dannelse gennem italesættelser og den pædagogiske rammesætning.

Delkonklusion:

I Børnehuset Egegårdens læreplan beskrives det, at der arbejdes målrettet på at følge børnenes initiativer, perspektiver og interesser. Dette uddybes i tilsynsinterviewet, hvor det beskrives, at børnene blev inddraget i ombytning og ny-indretning af stuerne. Det beskrives også, at hvis børnene ønsker at spise frokost eller lege med en ven på en anden stue, kan dette lade sig gøre. Hvis børnene er i gang med en god leg, afbrydes legen ikke for at holde samling. Det anbefales at fortsætte det gode fokus på at følge børnene og deres perspektiver.

Det beskrives også i Egegårdens læreplan, at natur og udeliv er et kendetegn for dagtilbuddet, og at de er ude langt de fleste dage i al slags vejr. På dagen for tilsynet ses der flere børn i alle aldre, som opholder sig udendørs hele formiddagen.

I Egegårdens Læreplan står der: "Vi arbejder ud fra en tanke om, at alle børnene skal opleve at have en ven eller venner, og i at de i det hele taget føler sig som en naturlig del af et børnefællesskab." Det beskrives også, at de i Børnehuset Egegården gerne vil have, at både børn og voksne føler sig som ét hus, hvorfor de arbejder på tværs af stuer efter alder. På tilsynsdagen er børnene opdelt på stuerne efter alder. Børnene fortæller helt uopfordret undertegnede, at de har venner, og hvem de leger med.

Eksempel 1:

Kl. 9.00 er de fleste børn på legepladsen, ca. 10-12 børn leger indendørs. Frem til frokost i al den tid tilsynet foregik, var der børn på legepladsen, børnene leger forskellige ting, fx er der nogle børn, der gynger, andre er i sandkassen, andre igen spiller bold. Et barn ses løbe begejstret over legepladsen og råber: "Jeg har fundet en snegl". Børnene ses lege i både større og mindre grupper, og de voksne ses fordelt rundt på legepladsen.

Omkring kl. 9.30 går flere af børnene og de voksne ind. Det foregår stille og roligt og i børnenes tempo. Der er flere af børnene og de voksne, der bliver udenfor og leger videre.

Indenfor leder en voksen og et barn efter noget, de leder mange steder. Den voksne finder barnets taske for at se i den. Inden den voksne åbner barnets taske, spørger den voksne barnet, om det er ok, at hun kigger i barnets taske.

Eksempel 2:

Ved tilsynsinterviewet beskrives det, at man i forbindelse med tiden omkring Corona valgte at dele børnene op efter alder en hel uge ad gangen i stedet for en enkelt dag. Det viste sig at være godt for børnene. Det beskrives, at det giver en ro og fordybelse hos børnene, og at de kan bruge den første dag til at vende sig til ændringerne. Det beskrives også i tilsynsinterviewet, at arbejdet med aldersopdelingen har mange fordele både pædagogisk og for arbejdskulturen i huset. For børnene betyder det, at de får mulighed for at få flere legekammerater eller for at få legekammerater på andre stuer end deres egen. Den hele uge giver børnene tid til at være sammen med hinanden og skabe stærkere legefællesskaber. Medarbejderne får et større indblik i hele husets børnegruppe, hvilket er trygt for børnene, men også kan give nye øjne på svære situationer eller på børn i udsatte situationer. Også i forhold til forældrene betyder det, at forældrekontakten bliver bredere.

Trivsel, samspil og kommunikation

Vi ser efter:

Hvordan børnene ser ud til at trives i samspillet med de andre børn og de voksne. Vi ser efter, hvordan kommunikationen er mellem børnene, og hvordan kommunikationen er mellem børnene og de voksne. Ligeledes ses der på den interne kommunikation medarbejderne imellem. Endvidere vurderer tilsynet, hvordan den forældrerettede kommunikation har sammenhæng med dagtilbuddets målsætninger. Der ses på kommunikationen mellem dagtilbud og forældre: Hvordan kommunikeres der digitalt, og hvordan foregår den daglige kommunikative interaktion personale og forældre imellem.

Delkonklusion:

På dagen for tilsynet ses mange gode øjeblikke, børnene bliver set og hørt og understøttet, hvilket giver et godt fundament for, at børnene kan trives. Det opleves, at børnene styrkes sprogligt. Rundt omkring i huset og på legepladsen er der gode samtaler børn og børn i mellem og børn og voksne imellem. I forbindelse med både vokseninitierede aktiviteter og børneinitierede lege ses det, at børnene bliver understøttet pædagogisk, dér hvor de befinder sig i deres udvikling. Det ses fx i eksemplet herunder, hvor børnene, der klipper gækkebreve støttes forskelligt. De børn, som ikke har prøvet det før, understøttes i at komme i gang, og et barn som kan, udfordres til at klippe så småt som muligt. Børnene er meget optagede af at gøre det rigtige. Men den voksne gør meget ud af, at det kan gøres på mange måder og ikke kan gøres forkert. Børnene opfordres til at prøve sig frem. Der ses flere eksempler, hvor børnene bliver mødt ligeværdigt og bliver understøttet både i forhold til den kreative aktivitet, men også i forhold til en understøttelse af selvværd og selvduelighed. Det anbefales at fastholde en pædagogik som denne, der viser ligeværdighed imellem børn og voksen og understøtter udviklingen af børnenes selvværdsfølelse.

På dagen for tilsynet ses flere gode samtaler imellem børn og voksne, fx har en voksne placeret sig i børnehøjde på gulvet i en døråbning, så det både er muligt at understøtte børnene, der leger i garderoben og børnene der leger på stuen, et andet sted laves der puslespil og andre steder sker lignende situationer, hvor der ses en god sproglig italesættelse børn og voksen imellem. Der ses voksne, der følger børnene og prøver at forstå deres handlinger ved at spørge, om det børnene gør, betyder det medarbejdere tror. Det anbefales at fortsætte det hensigtsmæssige arbejde med kommunikation som denne.

Der ses også to steder i huset en kommunikation, som kan tolkes som mindre ligeværdig. I en garderobe ved en børnehavestue efter frokost og i vuggestuens garderobe på vej til frokost, ses en kommunikation, som mere går fra voksen til barn. Denne form for kommunikation kan der med fordel arbejdes på at gøre mere ligeværdig. Tilsynsførende vil anbefale, at garderoben i højere grad bliver et rum med ro og tid, hvor der er plads til samtale imellem børn og voksne om den læring, der er i af- og påklædning.

Både i Egegårdens læreplan og i tilsynsinterviewet beskrives samarbejdet med forældrene som vigtigt. Når der tages imod børnene om morgenen på legepladsen, pointeres vigtigheden af, at der er en medarbejder fra barnets stue, når det bliver afleveret. Dermed kan vigtige korte beskeder overleveres til medarbejderne. Om eftermiddagen henter forældrene indendørs, så de kan følge med i børnenes dagligdag og tale med personalet efter behov. Den skriftlige kommunikation fra stuerne til forældrene foregår i ugesedler på AULA, hvor der skrives, hvad børnene har lavet og hvorfor. Billeder lægges op løbende over ugen. Der afholdes forældremøder en gang om året og trivselssamtaler efter de første tre måneder og derefter en gang om året eller efter behov.

Forældrebestyrelsen har indflydelse på husets pædagogik fx i forbindelse med om morgenåbningen skal foregå inde eller ude, kostpolitik, politikken omkring skofrit områder og afholdelse af sommerfest.

Eksempler:

Eksempel 1:

Kl. 10.30. En voksen og fem vuggestuebørn er indenfor på stuen. Vuggestuebørnene er delt op, resten af vuggestuens børn er på legepladsen. Der er en stille fordybet ro på stuen. Det ene barn sidder hos den voksne, de fire andre børn sidder med hvert deres puslespil. Den voksne siger til et barn: "Ja den passede lige", barnet siger: "Passede lige". Den voksne siger: "Jeg tror, at du skal dreje den lidt", "Dreje den lidt", siger barnet. Et barn bliver færdig med sit puslespil, og den voksne spørger barnet: "Vil du have et nyt, vil du have dette?" Barnet ryster på hovedet og peger på et andet barns puslespil. Den voksne siger: "Nå, du vil heller have det med flyveren. Så må du vente og få det, når X er færdig". Det vil barnet gerne. På et tidspunkt ser et barn et andet barn ude på gange. Den voksne siger: "Nå, kan du se Y". Barnet siger, ja og begynder at synge en sang, hvor Y's navn indgår, den voksne begynder at synge med sammen med barnet. Barnet, som før sad hos den voksne, sidder nu selv og laver puslespil ved siden af de fire andre børn. Barnet siger: "AHHHR". Den voksne siger: "Den er er også meget svær", den voksne hjælper barnet lidt, og barnet fortsætter. De fem taler videre om mange forskellige ting, mens de sidder og samler puslespil. På et tidspunkt kommer de andre børn og voksen ind fra legepladsen. En voksen, som kommer ind udefra, taler meget højt. Den voksne spørger "Z har du lavet lort? Er der nogen der har lavet lort?". Den voksne hjælper børnene med at tage tøjet af, og siger: "Op med armene", "Træk i ærmerne", "Op med fødderne", "Kan du lægge den op på X's plads?". To børn går i gang med at lege. En voksen siger: "Hov I skal sætte jer op til bordet, nu skal vi spise, og I har jo vasket hænder". Til et tredje barn siger den voksne: "Hov du har ikke vasket hænder! Skynd dig, skynd dig, skynd dig". Da barnet kommer tilbage, siger den voksne: "Har du vasket hænder?", barnet svarer: "Ja". Den voksne siger: "Du har ikke vasket hænder!". Barnet sendes ud på badeværelset igen. Den voksne spørger en af de andre voksne: "Har Ø haft hænderne ned i toilettet, eller har Ø vasket hænder?", de andre voksne svarer: "At Ø har vasket hænder".

Eksempel 2:

På en stue fordeler børnene og de voksne sig rundt på stuen og laver forskellige aktiviteter. Tre børn sidder ved et bord og spiller Uno, tre andre børn sidder på gulvet og leger med enhjørninger og et dukkehus, en voksen sidder med et barn i sofaen og læser bog, fire børn leger ved en reol, og fem børn og en voksen sidder rundt om et bord og klipper gækkebreve. En tredje voksen hænger påskepynt op. Der er roligt på stuen, og børnene er fordybede i deres lege.

Ved bordet, hvor børnene kan vælge at klippe gækkebreve, spørger et barn: "Hvordan laver man gækkebreve?", den voksne svarer: "Man klipper bare, og så åbner man og ser hvad, der kommer ud af det". "Men hvordan skal det se ud?" spørger barnet. Den voksne svarer: "Man kan ikke gøre det forkert, man klipper bare". Et andet barn siger: "Se her!". Den voksne svarer: "Ihh hvor er du skrap, har du prøvet det før?". Barnet tager et lille bitte stykke papir, den voksne siger: "Jeg vil gerne se, hvor lille et gækkebrev du kan klippe". Barnet går i gang. Et andet barn spørger barnet, der klipper det lille gækkebrev: "Kan du?", "JA" svarer barnet og lukker det op. "Neej hvor er det lille", siger barnet, der spurgte. Den voksne, som gav barnet opgaven med at klippe det lille gækkebrev, kommer tilbage til bordet efter at have trøstet et barn på gangen. Da hun ser det lille gækkebrev, siger hun: "Det er flot, du kan lave dem så små. Det er nærmest et Barbie-gækkebrev."

Endnu et barn kommer og vil lave et gækkebrev, barnet siger: "Jeg ved man skal folde det", Den voksne siger: "Ja og du kan også folde det en gang til". Barnet siger: "Skal man det?", "Nej man bestemmer selv,

man kan ikke gøre det forkert”, svarer den voksne, og siger så: ”Som Pippe siger, det har jeg ikke prøvet før, det kan jeg sikkert godt finde ud af.”

Et barn viser den voksne, at hun har klistret sit gækkebrev op på et stykke farvet papir. ”Hvad skal jeg nu gøre?”, spørger hun. ”Så kan du tegne prikker på. Så mange som der er bogstaver i dit navn”, svarer den voksne. ”Hvor mange er det?”, spørger barnet. Den voksne siger bogstaverne i barnets navn og peger på én finger ad gangen. ”Fem fingre”. Barnet tegner fem prikker.

På et tidspunkt siger et barn: ”Åh jeg kom til at klippe for meget”, ”Åh det har jeg også gjort, se det her kom jeg til at klippe over”, svarer den voksne. Barnet spørger: ”Kan jeg lave et nyt?”, den voksne svarer: ”Ja hvis du synes”. Barnet tager et nyt stykke, og den voksne siger: ”Det er det, der er, at man ikke ved, hvordan det bliver”.

Lærings- og børnemiljøer

Vi ser efter:

Hvordan de pædagogiske læringsmiljøer er tilrettelagt. Hvordan det inddrager hensynet til børnenes perspektiver, deltagelsesmuligheder, børnefællesskaber og børnenes forskellige forudsætninger for læring. Der skelnes mellem de relationelle læringsmiljøer og den fysiske rammesætning af de pædagogiske lærings- og børnemiljøer. Der ses efter vekselvirkning i lege og de pædagogiske aktiviteter- både i de planlagte og spontane lege og aktiviteter. Børnemiljøerne betragtes ud fra tre forskellige perspektiver: det fysiske, det æstetiske og det psykiske.

Delkonklusion:

Som det kan læses igennem hele rapporten, ses der mange eksempler på gode læringsmiljøer på dagen for tilsynet, men der ses også læringsmiljøer, der bør forbedres. Både ved tilsynsinterviewet og i læreplanen beskrives det, at man i Egegården i forhold til frugt kl. 14 har valgt en mere fri form, hvor børnene selv ”flyver” op til bordet, når de føler sult, eller når deres leg tillader det. Dette gjorde man, fordi man havde erfaret, at nogle børn var urolige i forbindelse med frugt. Derfor besluttedes det at give spisning af frugt friere rammer, og det afhjalp situationen. Det anbefales, at Egegården ser nærmere på og evaluerer både frokostsituationen og garderobesituationen for at undersøge, hvordan også disse kan forbedres, som det er sket i forhold til fx frugt.

Der bør arbejdes med læringsmiljøet i frokostsituationen. Børnene sidder længe og venter på, at de kan få lov til at spise. Ventetiden gør ikke noget godt for læringsmiljøet. Den fører til irettesættelser og åbner op for slags angiver- eller kontrolkultur blandt børnene, fordi der skal være ro. På en stue er børnene stille næsten hele frokosten igennem, hvilket betyder, at der blev ført meget få samtaler under frokosten. Frokosten bør genovervejes, så børnene ikke skal vente så uforholdsmæssigt længe på at komme til at spise. Det anbefales at afprøve nye handlinger i forhold til emner som fx sprog, madkultur, samtaler og fælleskab, så man styrker det læringsmiljø, som frokosten også er.

Der kan med fordel ses på, hvordan man samtaler med børnene, så kommunikationen ikke sker med brug af lukkede spørgsmål, der enten kun kan besvares med rigtige og forkerte svar, som i samtalen om ugedagene i eksemplet herunder.

Der bør arbejdes med garderobesituationen, så der skabes et læringsmiljø, der ikke virker kaotisk, og hvor børnene understøttes i at klæde sig på. Der bør ses på, hvordan de voksnes roller fordeles, og på hvordan børnene kan fordeles i mindre grupper, når de er i garderoben.

Børnehuset Egegården er et gammelt hus, som trænger til at blive malet og ryddet op. På alle lodrette flader ligger der ting, som ikke er i brug. Billedmaterialer og børnenes egne værker hænger flere steder for højt i forhold til, at det kan være tilgængeligt for børn. Legetøjet ligger ikke altid der, hvor det var tænkt, hvilket udfordrer overskuelighed og dermed også børnenes legemuligheder. I forhold til det fysiske og æstetiske læringsmiljø anbefales det at rydde op i dagtilbuddet og give ting en plads, overveje hvad der skal ligge synligt, og hvad der kan tages op fra en skuffe, når det skal bruges. Der er indrettet flere legekroge på stuerne, de kan med fordel blive endnu tydeligere for børnene, når de skal finde ud af, hvad de vil lege med. Det bør overvejes, hvad der skal hænge hvor og hvordan.

Eksempler:

Eksempel1:

På to børnehavestuer gøres der klar til frokost. Begge steder kommer børnene og sætter sig omkring bordene på stuerne. Imens deler to børn madkasser og drikkedunke ud. Der er uro på stuerne, i den ventetiden der er, før alt er delt ud. En voksne siger: "Nej venner vi er lige stille mens, der bliver delt ud." Og vedkomne fortsætter: "Hvis I to skal sidde sammen så...". En voksne på den ene stue laver en form for leg, hvor alle børnene skal tage hænderne på hovedet og derefter på skuldrene, så næsen osv. Der bliver mere stille, og den voksne siger: "Lyt, er det ikke rart, at der er ro mens, der bliver delt ud." På den anden stue er formen og uroen den samme. Her siger et barn: "X har ikke hænderne på ryggen", børnene siger til hinanden: "Hænderne på ryggen". Børnene tysser på hinanden. En voksne siger: "Ikke lege med vanddunkene", "Madro, gumle tid ikke også!". Et barn siger: "værsgo" og lidt efter "I må ikke snakke". En voksne siger: "Jeg sætter uret til gumletid". Et ur sættes til ca. 10 minutter, hvor der skal være ro. Hvis et barn taler eller forstyrrer, hvisker en voksen tilbage, at der skal være stille. Da tiden er gået siger en voksen: "Ja så taler vi med små stemmer" men også efter de tidssatte ca. 10 minutter, bliver der stadig kun talt meget lidt. En kort samtale føres stille ved et bord. En voksen siger: "Så er det sidste dag inden weekenden, så er det påskeuge. Hvad dag er det i dag?", et barn svarer: "Fredag". Den voksne stiller et nyt spørgsmål: "Hvad bliver det så i morgen?", et barn svarer: "Torsdag", "Neej" siger den voksne, et barn siger: "Lørdag" og den voksne siger "Ja, rigtigt".

På et tidspunkt laver et barn lyde mmm mmm mmm igen og igen. En voksen henvender sig stille til barnet. Barnet ændrer lyden til ÅÅÅÅ. Den voksne siger: "Så bliver vi nødt til at lukke madpakken. Barnet lægger låget på, men lukker det ikke. Barnet drikker noget og tager lidt efter noget mere op ad madpakken og spiser videre.

Et barn kommer en bananskrald i munden. Den voksne siger barnets navn: "X", "X", den voksne ryster på hovedet og siger: "X vær sød at stop", "NEJ X". Den voksne tager bananskralden ud af munden på X og kommer den i madpakken. Barnet tager bananskralden i munden igen. Den voksne siger: "Nej"

Børnene har siddet ved bordet længe. Selvom børnene er færdige med at spise, sidder de ved bordet og venter. På et tidspunkt (efter ca. 25 minutter) siger den ene voksne til den anden voksne: "NU får de lov". Børnene går fra bordet, og fordeler sig rundt på stuen med forskellige aktiviteter.

Eksempel 2:

Efter frokosten skal børnene ud på legepladsen. På et tidspunkt er der mange børn fra stuen i garderoben samtidig. På den tilsynsførende virker det uroligt og kaotisk. Mens børnene tager tøj på, går de voksne rundt og rydder op. En voksen siger: "Er I søde at tage tøj på". Endnu en voksen fra en anden stue kommer til for at hjælpe, men det er stadig meget uroligt. Man hører voksne sige sætninger som: "Ikke ja ja. Ja tak", "X, op og stå du", "Har du været ude at tisse? Skal du ikke tisse?", "Duttelig dut på med tøjet". Til sidst er der otte børn og tre voksne tilbage i garderoben, børnene bevæger sig rundt på gulvet, og der er mange lyde i rummet. De voksne giver børnene tøjet på. Til to børn siger en voksen: "Vil I være søde at tage tøj på" Det ene barn laver sjov og siger: "Hvordan gør man? Skal hovedet først?" Den voksne svarer ikke børnene. Et barn kommer hen til en voksen med en lynlås. Den voksne siger: "Hvad siger man så?", "Vil du hjælpe mig?", "Ja, når du spørger sådan, så vil jeg."

Fotos af Børnehuset Egegårdens fysiske læringsmiljø:

Dokumentation, refleksions- og evalueringskultur

Vi ser efter:

Hvordan den pædagogiske dokumentation og dataindsamling er tilrettelagt. Der ses ligeledes efter, hvilken systematik for refleksion og evaluering der er til stede. Hvilke metoder og strategier benyttes for at opnå husets pædagogiske mål og for at skabe evaluering og udvikling af dagtilbuddets pædagogik.

Delkonklusion:

Der arbejdes med refleksions- og evalueringskultur i Børnehuset Egegården, og der gives gode eksempler på, at børnenes perspektiver er blevet inddraget i evalueringerne. Fx er det sket i forbindelse med et fokus på at udvikle det fysiske læringsmiljø. Ligesom de voksnes placeringer er blevet undersøgt. Det anbefales, at fortsætte og videreudvikle denne form for evaluering, hvor børnenes perspektiver inddrages. Det

anbefales at have en stor opmærksomhed på at opstille klare mål for, hvad man vil undersøge og udvikle, og hvad man vil styrke ved evalueringen, så man efterfølgende kan måle på om, det har haft den effekt, de gerne vil opnå.

Det fremgår af Børnehuset Egegårdens læreplan og tilsynsinterviewet, at der er en systematik i forhold til afholdelse af møder. Hver anden uge er der møder for henholdsvis pædagoger og medhjælpere, en gang om måneden er der personalemøde. Ligesom der også en gang om måneden er stuemøder. Der er en fast dagsorden for personalemøderne, og på stuemøderne er der fokus på de enkelte børn og deres deltagelse ind i fællesskaberne, fx ved brug af matrix-analyser. Det beskrives i interviewet, at LTU-analyseredskabet bruges i Børnehuset Egegården dog ikke særlig ofte. Både fordi det skønnes, at der ikke er brug for det lige nu, og fordi rollen som neutral processtyrer kan være svær i et lille hus, hvor stuer, børn og medarbejdere er så tæt knyttet sammen. Det anbefales at se på, om LTU-analysen kan bruges oftere også på ikke så tunge problemstillinger, da den er et godt supplement ind i evalueringskulturen til udvikling af læringsmiljøerne. Det anbefales også, at se på muligheden for at samarbejde med et andet mindre dagtilbud, så dagtilbuddenes processtyrere kan udføre LTU-analysen hos hinanden.

Eksempler:

Eksempel 1:

I Børnehuset Egegårdens læreplan beskrives det under punkt 5. Særlig fokuserede indsatser, at de har fokus på læringsmiljø, og at man vil lave en stuerokering for at gentænke indretning, rutiner og den pædagogiske praksis på de enkelte stuer. Det beskrives, at man vil have fokus på børnenes perspektiver sådan, at de fysiske rammer kommer til at opfordre til leg og forundring og giver gode rammer for børnefællesskaber.

I tilsynsinterviewet fortæller medarbejderne, at alle børnehavegrupperne fysisk byttede stue for at få et nyt blik på læringsrummet. Det beskrives, at der blev brugt forskellige dataindsamlingsmetoder for at afdække, hvordan indretningen af de nye stuer skulle være. Der blev lavet børneinterviews, hvor børnene bl.a. blev spurgt, hvad de kunne tænke sig på den nye stue, og hvilket legetøj børnene godt kunne lide at lege med, og derfor gerne ville have på den nye stue. Derudover blev der lavet observationer på stuen, som gav et billede af børnenes legemønstre.

For at imødekomme børn i udsatte positioner, fik nogle børn lov til at vælge noget legetøj fra deres gamle stue, ligesom de fik lov til at være førstevælgere af garderobeplads. For dermed at gøre en utryk ændring tryggere.

En stor gruppe af børnene i Børnehuset Egegården er på vej i skole i den periode, hvor tilsynsobservation og interview foregår. Medarbejderne beskriver i interviewet, at de vil revurdere indretningen af stuerne ved igen at observere og undersøge børnenes leg på stuen nu, hvor børnegruppen ændrer sig.